

□ *Azərbaycan elminin, təhsilinin və mədəniyyətinin yorulmaz himayədarı olan ulu öndər Heydər Əliyevin təhsil və mədəniyyət tariximizə verdiyi ən böyük töhfələrdən biri də Milli Konservatoriyamızdır. Ümummilli liderin 2000-ci il iyun ayının 13-də imzaladığı “Azərbaycan Milli Konservatoriyasının təsis edilməsi haqqında” fərman əsasında yaradılmış bu ali məktəb mükəmməl tədris və yaradıcılıq fəaliyyəti ilə etimadı doğrultmaqdadır. Təxminən bir il sonra ulu öndərin sərancamı ilə Bakı Musiqi Kollecinin və Respublika İncəsənət Gimnaziyasının da birləşdirildiyi bu milli sənət ocağımıza yarandığı gündən bəri respublikanın Xalq artisti, professor Siyavuş Kərimi rəhbərlik edir. Bu günlərdə rektorla görüşüb bir neçə məsələ ətrafında söhbət etdik. İlk sualımız Milli Konservatoriyanın hansı zərurətdən yarandığı barədə oldu. Siyavuş müəllim bu sualı cavablandırarkən bir qədər əvvələ qayıtmağı məqsəduyğun bildi:*

– Azərbaycan milli musiqisinin tədrisi, onun tətbiqi, araşdırılması, inkişaf etdirilməsi məqsədilə ulu öndər Heydər Əliyev 2000-ci ildə Azərbaycan Milli Konservatoriyasının yaradılması haqqında fikir söyləmişdi. Uzun illər Üzeyir Hacıbəyov adına Azərbaycan Dövlət Konservatoriyasının nəzdində xalq çalğı alətləri kafedrası fəaliyyət göstərirdi. Azərbaycanca bütün istiqamətdə olan alətlərin tədrisi və inkişafı məqsədilə 2001-ci ildə Konservatoriyanın texniki bazası haqqında fərman imzalandı. 2006-cı ildə binanın inşa olunması barədə qərar verildi. 2014-cü il yanvar ayının 13-də möhtərəm Prezidentimiz cənab İlham Əliyevin və hazırda Birinci vitse-prezident olan Mehriban xanım Əliyevanın iştirakı ilə tədris korpusunun açılışı oldu. Orada yaradılan şəraitlə tanış

oldular. Gözoxşayan dərs otaqları, konsert zalı, auditoriyalar, idman qurğuları, bir sözlə, çoxlarının həsəd aparacağı kompleksi görmək üçün bu gün dünyanın hər yerindən bu tədris ocağına qonaqlar gəlir. Dünyada analoqu olmayan tədris müəssisəsi ilə əlaqə saxlamağa, onu görməyə çalışırlar. Adətən konservatoriyalar köhnə, qədim binalarda yerləşdiyindən bu müasir üslubda tikilmiş tədris ocağı bir yenilikdir. Düzdür, hələ də müəyyən problemimiz, yarımçıq qalmış işlərimiz var. O cümlədən, yataqxana – hansı ki, xarici tələbələrin bura gəlib oxuması üçün çox vacibdir. Yataqxananın olmaması xarici tələbələrin qalması üçün problem yaradır. Düzdür, yataqxananın özü tikilib, amma lazımi avadanlıqla təmin olunmayıb. Eləcə də, Milli Konservatoriya üçün

nəzərdə tutulan səsyzma studiyası inşa olunsada, təəssüf ki, lazımi avadanlığın olmaması üzündən o da yarımçıq qalıb. Bu gün təsəvvür edin ki, simfonik musiqini yazmaq üçün filarmoniyanın səhnəsindən istifadə edirik. Bu heç bir beynəlxalq normaya cavab vermir. Odu ki, biz bu studiyanı yaratdıq ki, Azərbaycan musiqisi kimi gözəl bir musiqini dünyaya çatdırmaq üçün keyfiyyətli audio məhsulları ərşəyə gətirək. Bu, Azərbaycan musiqi mədəniyyətinin təbliğində çox vacib və əvəzsizdir. Lakin bu müvəqqəti çətinliyə

arzusudur ki, onların ölkəsində də belə bir konservatoriya olsun. Amma buna baxmayaraq, hər bir ölkənin milli musiqi mədəniyyəti, mövcud konservatoriyası var. Biz həmin ali məktəblərlə müqavilə bağlayırıq. Artıq MDB ölkələrindən Qazaxıstan, Tacikistan, Türkmənistan, Moldova, Gürcüstan, Ukrayna, Belarus respublikaları, eləcə də, Baltıyanı respublikalar, habelə, İran, Türkiyə və bir çox digər ölkələrlə əlaqələrimiz var. Bu əlaqələr gündəngünə genişlənməkdədir. Təsəvvür edin ki, Kolumbiyadan dəvət almışam.

də mənimsəyirlər. Korlanmış notların bərpasını, milli alətlər üçün yazılmış əsərlərin kompüter vasitəsilə çap olunmasını təmin edirik.

Bu gün milli musiqi alətlərimizə maraq çox olduğundan alət çatışmazlığı da nəzərə çarpır. Musiqi alətlərinin satışı və istehsalı ilə məşğul olan müəssisələrimiz də çox deyil.

Müxtəlif yaş kateqoriyalarından olan uşaqlar üçün alət çatışmazlığı üzündən biz də Konservatoriya daxilində tar, kamança, kanon düzəldən emalatxanalar yaratmışıq. Gələcəkdə

danılmazdır. Bizim tədris ocağının binasına baxın. Bu gün dünyada onun analoqu yoxdur. Tədrisdən başqa musiqimizin bel sütünə olan muğamata qayğını demirəm. Keçirilən muğam simpoziumları, muğam televiziya və beynəlxalq müsabiqələri, muğam festivalları, Qarabağ xanəndələri albomunun işıq üzü görməsi, eləcə də, dünyanın heç bir ölkəsində görə bilmədiyimiz Beynəlxalq Muğam Mərkəzimiz və s. Bütün bunlar ölkə başçısının incəsənətimizə göstərdiyi diqqət və qayğının ən bariz

dır. Onlar tez-tez qastrol səfərlərində olurlar. Mən də bir rektor olaraq onlara icazə verirəm. Çünki Azərbaycan incəsənətini təbliğ edirlər. Düzdür, bu gün Azərbaycanda musiqi müəllimi hazırlığı ilə ali məktəblər məşğul olur. Mən belə hesab edirəm ki, bu işlə Konservatoriya məşğul olmalıdır. Milli Konservatoriyada bu ildən musiqi müəllimi peşəsi də təbiiq olunur. Bu, ilk növbədə, orta məktəblərdə musiqi fənninin tədrisi üçün nəzərdə tutulub. Yada salaq ki, əvvəllər orta məktəbdə ancaq nəğmə dərsləri keçirilirdi. Gənc nəsil çox təəssüf ki, Üzeyir Hacıbəyli, Qara Qarayev, Tofiq Quliyev, Fikrət Əmirovu, muğam ifaçılarımızı, tədqiqatçı alimlərimizi yaxşı tanımır. Muğamların adlarını bilməsələr də, ən azı, Segahı Bayatı-Şirazdan ayırmağı bacarmalıdırlar. Çünki o, azərbaycanlıdır. Gənc nəsil öz musiqi mədəniyyətinin nümayəndələrini tanımalıdır. Onun musiqi tarixi haqqında məlumatı olmalıdır. Orta məktəblərdə təbii ki, nəğmə dərsləri də keçirilməlidir.

Onu da deyim ki, bu ildən bizim konservatoriyada milli estrada-caz sənəti də tədris olunur. Azərbaycan estradasının dünya şöhrətli sənətciləri olub. Rəşid Behbudov, Müslüm Maqomayev, Polad Bülbüloğlu. SSRİ məkanında tanınmış “Qaya” vokal instrumental qrupu, Vəqif Mustafazadə, Rafiq Babayev kimi cazmenlərimiz olub. Düşünürəm ki, Azərbaycan Milli Konservatoriyası bundan sonra da daha çox maraqlı ixtisasları təbiiq etməyə qadirdir və bunu edəcəkdir.

– *Qarşıdan milli bayramımız olan Novruz gəlir. Baharın nübar ayı münasibətilə xalqa təbrikiniz, arzunuz.*

– Əlbəttə, bir azərbaycanlı olaraq, çox istərdim ki, gələn baharda milli bayramımızı Azərbaycanımızın ən böyük konservatoriyası olan Şuşada qarşılayaq. Mən buna tam əminəm. Ali Baş Komandanın rəhbərliyi ilə yaxın zamanda buna nail olacağıq. Buna hər cür imkanımız da var, gücümüz də. Bu bahar bayramı münasibətilə bütün xalqımızı, dünya azərbaycanlılarını səmimi qəlbdən təbrik edirəm. Arzum budur ki, hər bir azərbaycanlının evində həmişə bahar olsun. Stolunun üstündə səmənisi, paxlavası, şəkərburası olsun, qazanı qaynasın. Hər bir kəsin üzündən təbəssüm əskik olmasın. Qoy bu bahar hər bir evə çal-çağır, toy-büsat gətirsin. Ən böyük arzum isə Azərbaycan Milli Konservatoriyasının 1 nömrəli filialının Şuşa şəhərində açılmasını görməkdir.

Rafiq SALMANOV,
Əməkdar mədəniyyət işçisi,
“Xalq qəzeti”

Siyavuş Kərimi: Ən böyük arzum Milli Konservatoriyanın Şuşa filialının açılışını görməkdir

baxmayaraq, uğurlarımız da az deyil. Milli Konservatoriya yaranandan bəri Azərbaycan musiqi sənətində çox böyük uğur, inkişaf var. İstər instrumental ifaçılıq sənətində, istər xanəndəlik, istər araşdırma, istərsə də nəzəri cəhətdən.

Bu gün beynəlxalq, eləcə də böyük uğurla keçirilən Televiziya Muğam müsabiqələrində və bir çox digər tədbirlərdə Milli Konservatoriyanın müəllim və tələbə heyəti yaxından iştirak edir. Televiziya Muğam müsabiqələrində munsif heyəti, müşayiət edənlər, eləcə də ifaçıların bir çoxu bizim müəllim və tələbələrdir. Bu müsabiqəyə həm də Milli Konservatoriyanın müsabiqəsi demək olar. Bu fikirlər Prezidentin bu yaxınlardakı çıxışında da səslənib. Belə müsabiqələr həm gənclərimizdə milli mədəniyyətə, muğam sənətinə maraq oyadır, həm də xalqın üreyincədir.

– *Azərbaycan Milli Konservatoriyası hansı ölkələrin konservatoriyaları ilə əlaqə saxlayır?*

– Təxminən bir neçə ay bundan öncə Türk Müziği Devlet Konservatoriyasının rektoru və onu müşayiət edən bir qrup bizim tədris ocağı ilə tanış oldular. Qonaqlar bizimlə əlaqə yaratmaq arzusunda olduqlarını bildirdilər. Təbii ki, bu əlaqələri təkcə qardaş Türkiyə ilə deyil, keçmiş MDB respublikaları ilə də yaratmağa çalışırıq. Hələ ki, bu qəbildən olan tədris müəssisələrimiz çox deyil. Lakin bizim nümunələrimizi, uğurlarımızı görən həmkarlarımızın

Milli Konservatoriyanın yaradılması üçün mənə məsləhətçi kimi görmək istəyirlər. Elə bilirəm ki, Milli Konservatoriyanın inkişafı bundan sonraya da təsadüf edəcək. Biz yeniyik, yeni ideyalar da çoxdur. Bu ideyaları təbiiq etmək üçün bütün imkanlarımız var.

– *Ölkəmizdə fəaliyyət göstərən mövcud konservatoriya ilə Milli Konservatoriyanın tədrisində nə kimi fərqlər və yeniliklər var?*

– İlk növbədə, onu deyim ki, Bakı Musiqi Akademiyasının tədrisində təkcə xalq çalğı alətləri fakültəsində tədris olunan bir, iki milli musiqi alətlərimiz varırsa, bu gün Milli Konservatoriyanın tədrisində tar, kamança, kanon, saz, aşiq musiqisi, nəfəsli alətlərin, zurna, balaban, tütək, ney tədris olunur. Belə möhtəşəm musiqinin araşdırılması və yeni mövzuların öyrənilməsi əsas istiqamətlərimizdəndir.

Milli musiqinin inkişafı mövzusunda “dəyirmi masa”lar, disputlar, konfranslar keçirilir, elmi tədqiqatlar, ekspedisiyalar aparılır. Dərs vəsaitləri, xüsusi proqramlar hazırlanıb. Əgər sovet dövründə Moskvada çap olunmuş notlar varırsa, bütün müttəfiq respublikalar ondan faydalanırdısa, bu gün Rusiya artıq xarici dövlətdir. Bizdə indi Azərbaycan dilində belə dərgilərin olması vacibdir. Lakin biz də bu sahədə əlimizi üst-üstə qoyub oturmamışıq. Tələbələrimiz müasir texnologiya ilə not yazıları fənlərini

bu emalatxanaları birləşdirib fabrik şəklində formalaşdırmaq arzusunda-yıq. Beləliklə də Azərbaycanda olan musiqi alət problemini qismən də olsa, həll etmiş olarıq. Tədrisimizdə artıq siyasiləşdirilmiş musiqi alətləri var. Milli Konservatoriya yaranana qədər milli nəfəs alətləri ali məktəb tədrisində yox idi. Məsələn, balaban, tütək, zurna, ney. O da məlumdur ki, bədnam qonşularımız Azərbaycan musiqisini, Azərbaycan alətlərini öz adlarına çıxırırlar. Belə bir vəziyyətdə həmin alətlərin tədrisinin olmaması, ən azı, Azərbaycanın xeyrinə deyildir. Biz bu məsələnin də həllini tapdıq. Artıq görün, bizdə nə qədər milli nəfəs alətlərinin peşəkar ifaçıları var. Bunların hamısı bizim məzunlardır. Məzunlarımız təkcə Azərbaycanda deyil, dünyanın müxtəlif ölkələrində çıxış edərək Azərbaycan incəsənətini layiqincə təmsil edirlər. Qastrol səfərləri ilk növbədə musiqimizin təbliği deməkdir. Milli alət ustalarını zın belə səfərlərdən kənarda qalması, ən azı, incəsənətimizə zərərdir. Və həmin bədnam qonşularımızın nümayəndələri Azərbaycan musiqisinin birinci yerdə olduğunu özləri də təsdiq ediblər. Bununla belə, daha dostu düşməndən ayırmağı bacarmalıyıq.

– *Fəaliyyətinizdə dövlətin qayğısını hiss edirsinizmi?*

– Əlbəttə, dövlət başçımızın, Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın diqqət və qayğıları

nümunəsidir. Bu gün muğam sənəti özünün intibahını, yeni mərhələsini yaşayır.

Bir görün, nə qədər gənc və istedadlı muğam ifaçımız var. Azərbaycan musiqisi, Azərbaycan muğamı, mədəniyyəti dünyanın neçə-neçə ölkəsində uğurla nümayiş etdirilir. Düşünürəm ki, bu, yaxşı bir işin başlanğıcıdır. Çünki biz hələ indi fəaliyyətə başlamışıq. İndiyə qədər, necə deyərlər, nə evimiz vardı, nə da eşiyimiz. Konservatoriya cəmi 8 sinifdən ibarət idi. Tədbirlərimizi çox acınacaqlı şəraitdə davam etdirirdik. Nəhayət ki, bu gün 450 tələbəmiz var. Gələn tədris ili üçün tələbələrin sayı 600-ü keçəcəkdir.

Azərbaycan Milli Konservatoriyası təkcə tədris müəssisəsi deyil. Onun filarmonik fəaliyyəti də var. Bu gün Azərbaycanın hüduqlarından kənarda keçirilən dövlət tədbirlərinin əksəriyyətində Milli Konservatoriyanın nümayəndələri yaxından iştirak edirlər. Bu konservatoriya həcmə çox kiçik tədris ocağı olsa da, ölkəmizdə mövcud olan bütün tədris ocaqlarından ən populyarıdır. Azərbaycanın Xalq artistləri Əlibaba Məmmədov, Arif Babayev, Alim Qasımov, Mənsim İbrahimov, tarzən Möhlət Müslümov, Əməkdar artistlərdən tarzən Həmid Vəkilov, Sahib Paşazadə, Elçin Həşimov və bir çox digər sənətcilər respublikada kifayət qədər tanınıb sevilən simalar-